

**RAPORT Z WYKONANIA
„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY LEŁÓW NA LATA 2015 – 2018
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2019– 2022”**

Zespół wykonawczy:

Dominika Ziaja

Elżbieta Maks

Dawid Zielonka

Maj, 2023r.

Spis treści

1	WSTĘP.....	4
1.1	Podstawa prawna.....	4
1.2	Cel i zakres opracowania.....	4
1.3	Cele strategiczne programu oraz metodyka tworzenia raportu	4
2	ZADANIA ZREALIZOWANE NA TERENIE GMINY LELÓW W KIERUNKU OCHRONY ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTACH	5
2.1	Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	6
2.2	Zagrożenia hałasem.....	10
2.3	Pola elektromagnetyczne.....	13
2.4	Gospodarowanie wodami	16
2.5	Gospodarka wodno – ściekowa	20
2.6	Zasoby geologiczne	22
2.7	Gleby	22
2.8	Gospodarka odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów	24
2.9	Zasoby przyrodnicze	27
2.10	Zagrożenia poważnymi awariami.....	29
2.11	Edukacja ekologiczna.....	30
3	OCENA REALIZACJI DZIAŁAŃ ZAPLANOWANYCH W PROGRAMIE NA LATA 2021 – 2022.....	32
4	PODSUMOWANIE REALIZACJI CELÓW I DZIAŁAŃ W LATACH 2021 – 2022.....	33

Spis tabel:

Tabela 1 Zadania w zakresie ochrony klimatu i powietrza	6
Tabela 2 Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu i poprawą jakości powietrza	8
Tabela 3 Zadania w zakresie ochrony klimatu i powietrza	10
Tabela 4 Realizacja zadań związanych z zagrożeniem hałasem	12
Tabela 5 Zadania z zakresu pól elektromagnetycznych	13
Tabela 6 Realizacja zadań z zakresu pól elektromagnetycznych	15
Tabela 7 Zadania z zakresu gospodarowania wodami	16
Tabela 8 Realizacja zadań z zakresu gospodarowania wodami	19
Tabela 9 Zadania z zakresu gospodarka wodno– ściekowej	20
Tabela 10 Realizacja zadań z zakresu gospodarki wodno – ściekowej	21
Tabela 9 Zadania z zakresu powierzchni ziemi i środowiska glebowego	22
Tabela 10 Realizacja zadań z zakresu ziemi i środowiska glebowego	23
Tabela 11 Zadania z zakresu gospodarki odpadami i zapobiegania powstawania odpadów ...	24
Tabela 12 Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami i zapobiegania powstawania odpadów	26
Tabela 13 Zadania z zakresu zasobów przyrodniczych	27
Tabela 14 Realizacja zadań z zakresu zasobów przyrodniczych	28
Tabela 15 Zadania z zakresu edukacji ekologicznej	30
Tabela 16 Realizacja zadań z edukacji ekologicznej	31
Tabela 18 Zestawienie wskaźników dla monitorowania osiągniętych celów dla Gminy Lelów	33

1 WSTĘP

1.1 Podstawa prawna

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 2556)– art. 17 ust. 1 nakłada na organy wykonawcze województwa, powiatu i gminy obowiązek opracowania programu ochrony środowiska w celu realizacji polityki ochrony środowiska. Z wykonania tego programu organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raport, który przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Rada Gminy Lelów uchwałą nr XIII/114/2015 z dnia 30 października 2015 r. przyjęła „Program ochrony środowiska dla Gminy Lelów na lata 2015– 2018 z perspektywą na lata 2019– 2022”.

1.2 Cel i zakres opracowania

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 2556)– art. 17 ust. 1 nie określa wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji powiatowego i gminnego programu ochrony środowiska.

Celem Raportu dla Gminy Lelów jest przedstawienie postępów z wykonania poszczególnych zadań za okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r. zapisanych w „Programie ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015– 2018 z perspektywą na lata 2019– 2022” oraz wskazanie sposobu finansowania wykonanych zadań.

1.3 Cele strategiczne programu oraz metodyka tworzenia raportu

W „Programie ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015– 2018 z perspektywą na lata 2019– 2022” zostały przedstawione działania z zakresu ochrony środowiska na terenie Gminy Lelów wraz z okresami ich realizacji. Program określa cele długoterminowe wraz ze wskazaniem kierunków interwencji w określonym obszarze działania.

Zakres Raportu powinien odpowiadać treści przyjętego Programu. W Raporcie zostały przedstawione postępy w realizacji każdego z zadań zapisanych w Programie. Raport stanowi podsumowanie stopnia realizacji przedsięwzięć przyjętych w Programie. Dotyczy to wszystkich zadań zapisanych w Programie: tych realizowanych bezpośrednio przez samorząd gminny, jak i wszystkie inne podmioty działające w zakresie ochrony środowiska na jego terenie.

Dane podstawowe do wykonania Raportu z wykonania „Programie ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015– 2018 z perspektywą na lata 2019– 2022” stanowią głównie:

- sprawozdania z realizacji budżetu Gminy Lelów za lata 2021– 2022,
- informacje pozyskane z Urzędu Gminy Lelów,
- informacje pozyskane ze Starostwa Powiatowego w Częstochowie,
- raporty o stanie środowiska w województwie śląskim wykonywane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
- informacje z innych źródeł pozyskane we własnym zakresie.

2 ZADANIA ZREALIZOWANE NA TERENIE GMINY LELÓW W KIERUNKU OCHRONY ŚRODOWISKA W POSZCZEGÓLNYCH KOMPONENTACH

Poniżej przedstawiono realizację zadań związanych z ochroną środowiska jakie zostały wykonane na terenie Gminy Lelów w latach 2021 – 2022. W Raporcie opierano się na harmonogramie przedsięwzięć planowanych do realizacji, określonych w „Programie ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015– 2018 z perspektywą na lata 2019– 2022”.

W Raporcie odniesiono się do konkretnych zadań wyszczególnionych w Programie, jak również wzięto pod uwagę przedsięwzięcia, które nie były zawarte w Programie a które mieszczą się w ramach polityki ekologicznej Gminy Lelów i zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym.

Harmonogram Programu obejmował zadania zaplanowane w szerokim przedziale czasowym, a duża część zadań wykracza poza ramy czasowe przyjęte podczas sporządzania dokumentu. W niniejszym Raporcie przedstawiono zadania z zakresu poszczególnych sektorów, związanych z ochroną środowiska, realizowane w latach 2021– 2022.

W Programie ochrony środowiska przyjęto następujący podział zagadnień:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenie hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno– ściekowa,
- zasoby geologiczne,

- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami,
- edukacja ekologiczna.

2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Gmina Lelów od wielu lat prowadzi działania mające na celu organicznie niskiej emisji oraz zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

W Programie wyznaczono następujące cele w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza:

Tabela 1 Zadania w zakresie ochrony klimatu i powietrza

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Opracowanie „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Lelów”(W)
	Termomodernizacja Urzędu Gminy Lelów (W)
	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Drochlinie (W)
	Termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej w Lelowie
	Termomodernizacja internatu przy Specjalnym Ośrodku Szkolno–Wychowawczy w Bogumiłku
	Przebudowa dróg i ciągów pieszych wraz z odwodnieniem na osiedlu przy ul. Sportowej w Lelowie etap I (W)
	Odbudowa drogi gminnej nr 689 001S w miejscowości Ślężany–Brzozowa Góra (W)
	Odbudowa drogi gminnej nr 689036 S w Nakle (W)
	Odbudowa drogi gminnej nr 689027 S (Kopanina) w miejscowości Drochlin
	Odbudowa drogi gminnej nr 689021 S w miejscowości Drochlin (do cementarza) (W)
	Przebudowa dróg i ciągów pieszych wraz z odwodnieniem na osiedlu przy ul. Sportowej w Lelowie – dalsze etapy (W)
	Remont drogi powiatowej DP 1096S na odcinku Drochlin–Celiny (ok. 1,5 km) (K)
	Rozbudowa infrastruktury rowerowej: oznakowanie tras rowerowych, budowa parkingów dla rowerów, itp. (W), (K)
	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Drochlinie (W)
	Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Lelów (W)
Montaż efektywnego, energooszczędnego oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Lelów (W)	

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015– 2018 z perspektywą na lata 2019– 2022”.

Kierunki interwencji mające na celu ochronę klimatu i powietrza dotyczyły: zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza i wdrażania działań programowych, minimalizacji oddziaływań niewydajnych lokalnych źródeł ciepła poprawy stanu sieci drogowej, poprawy efektywności energetycznej oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz zmniejszenia energochłonności obiektów użyteczności publicznej.

Zadaniami, jakie uznano za priorytetowe było zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej. Realizacja projektów pozwoliła na zmniejszenie obciążenia środowiska naturalnego poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych substancji szkodliwych dla środowiska, generowanych podczas wytwarzania energii dla obiektu.

W Programie zwrócono również uwagę na konieczność opracowania „Planu gospodarki Niskoemisyjnej” w celu określenia ilości wprowadzanych do powietrza pyłów i gazów cieplarnianych na terenie Gminy Lelów. Zadanie zostało zrealizowane przy współfinansowaniu WFOŚiGW w Katowicach w 2015 r. W 2020 r. dokonano aktualizacji Planu.

Za istotne kwestie uznano inwestycje w zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz ograniczenie zużycia energii elektrycznej w Gminie Lelów poprzez modernizację oświetlenia ulicznego oraz montaż efektywnego, energooszczędnego oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Lelów. Zadanie modernizacji oświetlenia zakończono w 2015 r., natomiast montaż efektywnego, energooszczędnego oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Lelów jest zadaniem ciągłym, realizowanym w zależności od możliwości budżetowych gminy.

Ponadto Gmina Lelów, Powiat Częstochowa oraz Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad na bieżąco realizuje zabiegi remontowe nawierzchni dróg.

Tabela 2 Realizacja zadań związanych z ochroną klimatu i poprawą jakości powietrza

Zadanie	Stan realizacji i opis podjętych działań	Termin realizacji /lata/	Jednostka realizująca	Źródła finansowania	Nakłady poniesione ogółem zł
Opracowanie „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Lelów”(W)	Zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	WFOŚiGW w Katowicach, środki własne	b.d.
Termomodernizacja Urzędu Gminy Lelów (W)	Zrealizowane	2017– 2018	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2017–2018	
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Drochlinie (W)	Zrealizowane	2019 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2019–2020	
Termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej w Lelowie	Zrealizowane	–	Starostwo Powiatowe w Częstochowie	Ujęte w raporcie z lat 2019–2020	
Termomodernizacja internatu przy Specjalnym Ośrodku Szkolno– Wychowawczy w Bogumiłku	Zrealizowane	2017 r.	Starostwo Powiatowe w Częstochowie	Ujęte w raporcie z lat 2017–2018	
Przebudowa dróg i ciągów pieszych wraz z odwodnieniem na osiedlu przy ul. Sportowej w Lelowie etap I (W)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015–2016	
Odbudowa drogi gminnej nr 689 001S w miejscowości Ślężany–Brzozowa Góra (W)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015–2016	
Odbudowa drogi gminnej nr 689036 S w Nakle (W)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015–2016	
Odbudowa drogi gminnej nr 689027 S (Kopanina)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015– 2016	

w miejscowości Drochlin					
Odbudowa drogi gminnej nr 689021 S w miejscowości Drochlin (do cmentarza) (W)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015– 2016	
Przebudowa dróg i ciągów pieszych wraz z odwodnieniem na osiedlu przy ul. Sportowej w Lelowie – dalsze etapy (W)	Zadanie zrealizowane	–	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2019– 2020	
Remont drogi powiatowej DP 1096S na odcinku Drochlin–Celiny (ok. 1,5 km) (K)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie	Środki Powiatu	460 577,81
Rozbudowa infrastruktury rowerowej: oznakowanie tras rowerowych, budowa parkingów dla rowerów, itp. (W), (K)	Zadanie niezrealizowane	–	Gmina Lelów, Powiatowy zarząd Dróg w Częstochowie, Wojewódzki Zarząd Dróg w Katowicach, GDDKiA	–	–
Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Lelów (W)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015– 2016	
Montaż efektywnego, energooszczędnego oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Lelów (W)	Zadanie ciągle	–	Gmina Lelów, Powiatowy zarząd Dróg w Częstochowie, Wojewódzki Zarząd Dróg w Katowicach, GDDKiA	–	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych informacji

2.2 Zagrożenia hałasem

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cele w zakresie ochrony klimatu akustycznego (zagrożenia hałasem):

Tabela 3 Zadania w zakresie ochrony klimatu i powietrza

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Zagrożenia hałasem	Przebudowa dróg i ciągów pieszych wraz z odwodnieniem na osiedlu przy ul. Sportowej w Lelowie etap I (W)
	Odbudowa drogi gminnej nr 689 001S w miejscowości Ślężany–Brzozowa Góra (W)
	Odbudowa drogi gminnej nr 689036 S w Nakle (W)
	Odbudowa drogi gminnej nr 689027 S (Kopanina) w miejscowości Drochlin
	Odbudowa drogi gminnej nr 689021 S w miejscowości Drochlin (do cmentarza) (W)
	Przebudowa dróg i ciągów pieszych wraz z odwodnieniem na osiedlu przy ul. Sportowej w Lelowie – dalsze etapy (W)
	Remont drogi powiatowej DP 1096S na odcinku Drochlin– Celiny (ok. 1,5 km) (K)
	Lokalizowanie obszarów narażonych na ekspozycję hałasem w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (W)

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015–2018 z perspektywą na lata 2019–2022”.

Prawidłowe kształtowanie klimatu akustycznego polega przede wszystkim na zmniejszeniu poziomów hałasu u samego źródła oraz na zmniejszaniu poziomów hałasu metodami akustyczno–urbanistycznymi i akustyczno–budowlanymi na drodze między źródłem a odbiorcą. Wykonanie postulatów związanych z ochroną przed hałasem na poziomie gminnym może zostać zrealizowane poprzez odpowiednie kształtowanie polityki przestrzennej realizowanej na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lelów oraz podejmowanych na jego podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Za istotne zadania w Programie uznano remonty i modernizację dróg gminnych i powiatowych, które pozwalają na zmniejszenie wtórnej emisji zanieczyszczeń.

Ponadto w latach 2020–2021 Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie zrealizował zadania związane z:

- Odbudową stanu pierwotnego drogi powiatowej nr 1102S na odcinku Pośłoda–Melchów, gmina Lelów. Zadanie zostało sfinansowane ze środków powiatu.

- Utwardzeniem pobocza drogi powiatowej nr 1104S w miejscowości Biała Wielka.

Zadanie zostało zrealizowane ze środków Gminy Lelów oraz ze środków powiatu.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad również realizowała zabiegi remontowe w ciągu drogi krajowej DK46 w Gminie Lelów.

Kontrola emisji hałasu do środowiska jest prowadzona przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. W latach 2018 – 2021 na terenie Gminy Lelów nie prowadzono pomiarów poziomego hałasu w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska.

Nie udało się zrealizować zadania pn.: „Lokalizowanie obszarów narażonych na ekspozycję hałasem w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (W)”, co wynikało ze specyfikacji zmienianych fragmentów terenu.

Tabela 4 Realizacja zadań związanych z zagrożeniem hałasem

Zadanie	Stan realizacji i opis podjętych działań	Termin realizacji /lata/	Jednostka realizująca	Źródła finansowania	Nakłady poniesione ogółem zł
Przebudowa dróg i ciągów pieszych wraz z odwodnieniem na osiedlu przy ul. Sportowej w Lelowie etap I (W)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015–2016	
Odbudowa drogi gminnej nr 689 001S w miejscowości Ślężany–Brzozowa Góra (W)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015–2016	
Odbudowa drogi gminnej nr 689036 S w Nakle (W)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015–2016	
Odbudowa drogi gminnej nr 689027 S (Kopanina) w miejscowości Drochlin	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015– 2016	
Odbudowa drogi gminnej nr 689021 S w miejscowości Drochlin (do cmentarza) (W)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015– 2016	
Przebudowa dróg i ciągów pieszych wraz z odwodnieniem na osiedlu przy ul. Sportowej w Lelowie – dalsze etapy (W)	Zadanie zrealizowane	–	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2019– 2020	
Remont drogi powiatowej DP 1096S na odcinku Drochlin–Celiny (ok. 1,5 km) (K)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie	Środki Powiatu	
Lokalizowanie obszarów narażonych na ekspozycję hałasem w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (W)	Zadanie niezrealizowane	–	–	–	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych informacji

2.3 Pola elektromagnetyczne

Ochrona środowiska przed przekroczeniem dopuszczalnego promieniowania pola elektromagnetycznego polega przede wszystkim na przestrzeganiu przepisów dotyczących dopuszczalnych norm promieniowania pola elektromagnetycznego oraz systematycznym monitoringu stanu urządzeń emitujących tego typu pole.

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cele w zakresie ochrony klimatu przed promieniowaniem z pola elektromagnetycznego:

Tabela 5 Zadania z zakresu pól elektromagnetycznych

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Pola elektromagnetyczne	Lokalizowanie obszarów narażonych na ekspozycję niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (W)

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015–2018 z perspektywą na lata 2019–2022”.

Do najistotniejszych źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Lelów należą: linie elektroenergetyczne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a okresowe badania poziomów tych pól prowadzi Główny Inspektor Ochrony Środowiska, zgodnie z art. 123 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 2556). Do roku 2018 pomiary te prowadził Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska.

Pomiary pól elektromagnetycznych w ramach PMŚ prowadzone są w sposób ujednolicony dla całego kraju od roku 2008. Na terenie każdego województwa wyznaczona jest sieć 135 punktów pomiarowych, w których pomiary wykonuje się w trzyletnim cyklu, po 45 punktów rocznie.

Na terenie Gminy Lelów w latach 2020–2021 przeprowadzono pomiary monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Punkty, w których prowadzono badanie poziomu pól elektromagnetycznych znajdują się w:

- Lelowie, Rynek (2020 r.), średni arytmetyczny poziom składowej elektrycznej (E) w trakcie wykonywanego pomiaru – $<0,5$ V/m,
- Lelowie, ul. Koniecpolska (2021 r.), średni arytmetyczny poziom składowej elektrycznej (E) w trakcie wykonywanego pomiaru – $<0,7$ V/m,

Nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego w środowisku – 7 V/m.

Gmina Lelów nie zrealizowała zadania pn.: „Lokalizowanie obszarów narażonych na ekspozycję niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (W)”.

W przyjętych w 2022 r. fragmentarycznych MPZP nie zostały wyznaczone przedmiotowe obszary. Wynikało to z specyfikacji zmienianych fragmentów terenu.

.

Tabela 6 Realizacja zadań z zakresu pól elektromagnetycznych

Zadanie	Stan realizacji i opis podjętych działań	Termin realizacji /lata/	Jednostka realizująca	Źródła finansowania	Nakłady poniesione ogółem zł
Lokalizowanie obszarów narażonych na ekspozycję niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (W)	Zadanie niezrealizowane	–	–	–	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych informacji

2.4 Gospodarowanie wodami

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cele w zakresie gospodarowania wodami:

Tabela 7 Zadania z zakresu gospodarowania wodami

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Gospodarowanie wodami	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Lelowie (W) (projekt)
	Prowadzenie rejestru przydomowych oczyszczalni ścieków (W)
	Prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych (szamb) (W)
	Kontrola stanu technicznego (szczelności) szamb i umów na opróżnianie szamb (W)
	Budowa wodociągu na ul. Leśnej w Lelowie (W)
	Budowa wodociągu w Paulinowie (W) (projekt)
	Wykonanie projektu budowy wodociągu (Kolonia Gaiska) w Staromieściu (W)(projekt)
	Dokończenie budowy wodociągu w Staromieściu (Kolonia Pozenice) (W)
	Odbudowa uregulowanego koryta cieką Lgoczanka w km 1+000–5+500 z udrożnieniem na odcinku 0+000–0+200 w m. Lelów, Ślężany, Lgota, Błotna
	Odbudowa uregulowanego koryta cieką Irządze w km 1=950–4+050 wraz z udrożnieniem koryta nieuregulowanego w km 0+000–1+950, 4+050–8+300 w m. Lelów, Turzyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015–2018 z perspektywą na lata 2019–2022”.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 r. poz. 335), Gmina Lelów jest częściowo położona na obszarze Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, znajduje się w zasięgu zlewni następujących jednolitych części wód:

- PLRW60001718149 (Kanał Warty ze Starą Wiercicą i Kanałem Lodowym),
- PLRW6000017181369 (Wiercica).

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 r. poz. 300), Gmina Lelów jest częściowo położona na obszarze Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody

Polskie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, znajduje się w zasięgu zlewni następujących jednolitych części wód:

- PLRW2000052544179 (Pilica od Kanału Kopanka do Zwleczy),
- PLRW200006254169 (Białka),
- PLRW2000062541711 (Pilica do Kanału Kopanka),
- PLRW2000062541729 (Kalenica).
- PLRW20009254157 (Pilica od Dopływu z Węgrzynowa do Dopływu spod Nakła).

Wyniki klasyfikacji i ocen na podstawie badań w punktach reprezentatywnych do oceny

a) Klasyfikacja stanu/ potencjału ekologicznego jcwp

- Umiarkowany stan ekologiczny jcwp: Pilica od dopływu spod Nakła do Kanału Konicpol– Radoszewnica,
- Słaby potencjał ekologiczny jcwp: Pilica od dopływu z Węgrzynowa do dopływu spod Nakła,
- Słaby stan ekologiczny jcwp: Wiercica,
- Zły potencjał ekologiczny: Dopływ spod Podlesia,
- Zły stan ekologiczny: Kanał Warty ze Starą Wiercicą i Kanałem Lodowym, Dopływ spod Nakła, Białka.

b) Klasyfikacja stanu chemicznego jcwp

- Poniżej stanu dobrego wszystkie jcwp.

c) Ocena stanu wód jcwp

- Zły stan wód wszystkie jcwp.

Gmina Lelów zrealizowała z sukcesem wszystkie zadania z zakresu gospodarowania wodami. Część zadań jest realizowana w sposób ciągły.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w latach 2020– 2022 r. przeprowadziło prace utrzymaniowe w ramach zadań:

- Rok 2020:
  - „Utrzymanie i konserwacja zbiornika wodnego Lelów”– obsługa zbiornika (dwukrotne koszenie, drobne naprawy, regulacja piętrzenia), całkowity koszt zadania: 36 151,51 zł,
- Rok 2021:

- „Utrzymanie i konserwacja zbiornika wodnego Lelów”– obsługa zbiornika (dwukrotne koszenie, drobne naprawy, regulacja piętrzenia), całkowity koszt zadania: 37 237,39 zł,
- „Rozbiórka tam bobrowych i zatorów na terenie Nadzoru Wodnego w Koniecpolu”– rozbiórka tam bobrowych i zatorów wg potrzeb zgłaszanych przez instytucje lub osoby fizyczne, całkowity koszt zadania: 117 946,80 zł, koszt na terenie Gminy Lelów: 40 379 zł,
- Rok 2022:
  - „Utrzymanie i konserwacja zbiornika wodnego Lelów”– obsługa zbiornika (dwukrotne koszenie, drobne naprawy, regulacja piętrzenia), całkowity koszt zadania: 26 474,52 zł,
  - „Rozbiórka tam bobrowych i zatorów na terenie Nadzoru Wodnego w Koniecpolu”– rozbiórka tam bobrowych i zatorów wg potrzeb zgłaszanych przez instytucje lub osoby fizyczne, całkowity koszt zadania: 153 863,28 zł, koszt na terenie Gminy Lelów: 23 561 zł.

Tabela 8 Realizacja zadań z zakresu gospodarowania wodami

Zadanie	Stan realizacji i opis podjętych działań	Termin realizacji /lata/	Jednostka realizująca	Źródła finansowania	Nakłady poniesione ogółem zł
Odbudowa uregulowanego koryta ciekę Lgoczanka w km 1+000–5+500 z udrożnieniem na odcinku 0+000–0+200 w m. Lelów, Ślężany, Lgota, Błotna	–	–	PGW Wody Polskie	–	–
Odbudowa uregulowanego koryta ciekę Irządze w km 1=950–4+050 wraz z udrożnieniem koryta nieuregulowanego w km 0+000–1+950, 4+050–8+300 w m. Lelów, Turzyn	–	–	PGW Wody Polskie	–	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych informacji

2.5 Gospodarka wodno – ściekowa

W Programie wyznaczono następujące cele w zakresie gospodarki wodno – ściekowej:

Tabela 9 Zadania z zakresu gospodarka wodno– ściekowej

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Gospodarka wodno – ściekowa	Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Lelowie (W) (projekt)
	Prowadzenie rejestru przydomowych oczyszczalni ścieków (W)
	Prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych (szamb) (W)
	Kontrola stanu technicznego (szczelności) szamb i umów na opróżnianie szamb (W)
	Budowa wodociągu na ul. Leśnej w Lelowie (W)
	Budowa wodociągu w Paulinowie (W) (projekt)
	Wykonanie projektu budowy wodociągu (Kolonia Gaiska) w Staromieściu (W)(projekt)
	Dokończenie budowy wodociągu w Staromieściu (Kolonia Pozenice) (W)

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015– 2018 z perspektywą na lata 2019– 2022”.

Gmina Lelów w formie zadania ciągłego na bieżąco prowadzi rejestr przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych oraz kontrolę stanu technicznego szamb i umów na opróżnianie szamb. Wszystkie zadania z zakresu gospodarki wodno– ściekowej zostały zrealizowane i ujęte w poprzednich Raportach.:

Tabela 10 Realizacja zadań z zakresu gospodarki wodno – ściekowej

Zadanie	Stan realizacji i opis podjętych działań	Termin realizacji /lata/	Jednostka realizująca	Źródła finansowania	Nakłady poniesione ogółem zł
Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Lelowie (W) (projekt)	Zadanie zrealizowane	–	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2019–2020	
Prowadzenie rejestru przydomowych oczyszczalni ścieków (W)	Zadanie ciągle	–	Gmina Lelów	–	–
Prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych (szamb) (W)	Zadanie ciągle	–	Gmina Lelów	–	–
Kontrola stanu technicznego (szczelności) szamb i umów na opróżnianie szamb (W)	Zadanie ciągle	–	Gmina Lelów	–	–
Budowa wodociągu na ul. Leśnej w Lelowie (W)	Zadanie zrealizowane	2016 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015–2016	
Budowa wodociągu Paulinowie (W) (projekt)	Zadanie zrealizowane	2015 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015–2016	
Wykonanie projektu budowy wodociągu (Kolonja Gajska) w Staromieściu (W)(projekt)	Zadanie zrealizowane	–	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015–2016	
Dokończenie budowy wodociągu w Staromieściu (Kolonja Pozenice) (W)	Zadanie zrealizowane	2016 r.	Gmina Lelów	Ujęte w raporcie z lat 2015–2016	

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych informacji

2.6 Zasoby geologiczne

W Programie ochrony środowiska nie wyznaczono celów w zakresie zasobów geologicznych.

2.7 Gleby

W Programie wyznaczono następujące cele w zakresie ziemi i środowiska glebowego.

Tabela 11 Zadania z zakresu powierzchni ziemi i środowiska glebowego

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Powierzchnia ziemi i środowisko glebowe	Zabezpieczenie terenów narażonych na erozję poprzez wprowadzanie zadrzewień i zakrzaceń (W), (K)
	Podnoszenie świadomości mieszkańców o zagrożeniu i degradującym oddziaływaniu wypalania traw (W), (K)

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015–2018 z perspektywą na lata 2019–2022”.

Gminie Lelów nie udało się zabezpieczyć terenów narażonych na erozję poprzez wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień. Gmina Lelów w formie zadania ciągłego realizuje podnoszenie świadomości mieszkańców o zagrożeniu i degradującym oddziaływaniu wypalania traw. Działanie jest realizowane pośrednio poprzez edukację ekologiczną ukierunkowaną na ochronę powietrza.

Tabela 12 Realizacja zadań z zakresu ziemi i środowiska glebowego

Zadanie	Stan realizacji i opis podjętych działań	Termin realizacji /lata/	Jednostka realizująca	Źródła finansowania	Nakłady poniesione ogółem zł
Zabezpieczenie terenów narażonych na erozję poprzez wprowadzanie zadrzewień i zakrzaczeń (W), (K)	Zadanie niezrealizowane	–	Gmina Lelów, mieszkańcy gminy	–	–
Podnoszenie świadomości mieszkańców o zagrożeniu i degradującym oddziaływaniu wypalania traw (W), (K)	Zadanie ciągłe	–	Gmina Lelów, Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Miejska Komenda Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie	–	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych informacji.

2.8 Gospodarka odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cele w zakresie gospodarowania odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów:

Tabela 13 Zadania z zakresu gospodarki odpadami i zapobiegania powstawania odpadów

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	„Demontaż, transport i unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest z budynków stanowiących własność osób fizycznych z terenu Gminy Lelów – 2015 rok” (K), (W)
	Wspieranie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w tym rozbudowa wysepek ekologicznych, zakup pojemników i innych urządzeń (W)
	Kontrola i egzekwowanie zapisów Regulaminu czystości i utrzymania porządku na terenie gminy (W)
	Kontrola terenu gminy pod kątem lokalizacji dzikich wysypisk odpadów (W)

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015–2018 z perspektywą na lata 2019–2022”.

Gmina Lelów w celu odpowiedniego kształtowania przestrzeni gminnej, jako strefy życia mieszkańców, jednocześnie zachowując jej walory estetyczne, czystość i porządek, podejmowała kompleksowe działania w różnych obszarach i płaszczyznach. W ramach opracowanego „Programu ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015–2018 z perspektywą na lata 2019–2022” dokonano analizy podejmowanych w latach ubiegłych działań mających na celu poprawę estetyki, czystości i porządku na terenie Gminy Lelów. Na podstawie tej analizy sformułowano zadania, które stały się wyznacznikiem do dokonania zmian.

Gmina Lelów posiada opracowany „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Lelów na lata 2012–2032”. Ponadto zostało podpisane zarządzenie nr 62/2015 Wójta Gminy Lelów z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie aktualizacji inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest ujętych w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Lelów na lata 2012–2032”, przyjętego Uchwałą XXIX/198/2012 z dnia 26 października 2012 roku. Dodatkowo od 2016 roku aktualizacja ww. inwentaryzacji jest dokonywana samodzielnie na stanowisku ds. ochrony środowiska. Gmina Lelów opracowuje sprawozdania z realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Lelów na lata 2012–2032”. Łącznie na terenie Gminy Lelów usunięto 99,20 Mg azbestu w 2021 r., a w 2022 r. unieszkodliwiono 172,400 Mg azbestu.

Gmina Lelów systematycznie ogłasza nabór wniosków o udzielenie dotacji na demontaż, zbiórkę, transport i utylizację pokryć dachowych budynków mieszkalnych i gospodarczych zawierających azbest. O udzielenie dofinansowania wystąpić mogą osoby fizyczne, które są właścicielami budynków mieszkalnych lub gospodarczych pokrytych materiałem zawierającym azbest położonych na obszarze Gminy Lelów.

Na terenie gminy przy ul. Szczekocińskiej (teren oczyszczalni ścieków) jest zlokalizowany Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów został utworzony w miejscu zapewniającym dostęp wszystkim mieszkańcom gminy. Na terenie PSZOK są zbierane następujące odpady: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe, odpady zielone – biodegradowalne, przeterminowane leki i chemikalia (tj. środki ochrony roślin, opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone, rozpuszczalniki, farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice), zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, pochodzące z remontów i innych robót budowlanych wykonywanych we własnym zakresie, na wykonanie których nie jest wymagane zgłoszenie do administracji budowlano–architektonicznej (w ilości 50 kg na rok od gospodarstwa), zużyte opony, popiół.

Tabela 14 Realizacja zadań z zakresu gospodarki odpadami i zapobiegania powstawania odpadów

Zadanie	Stan realizacji i opis podjętych działań	Termin realizacji /lata/	Jednostka realizująca	Źródła finansowania	Nakłady poniesione ogółem zł
„Demontaż, transport i unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest z budynków stanowiących własność osób fizycznych z terenu Gminy Lelów – 2015 rok” (K), (W)	Zadanie ciągle	2015– nadal	Gmina Lelów	–	–
Wspieranie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w tym rozbudowa wysepek ekologicznych, zakup pojemników i innych urządzeń (W)	Zadanie ciągle	–	Gmina Lelów	–	–
Kontrola i egzekwowanie zapisów Regulaminu czystości i utrzymania porządku na terenie gminy (W)	Zadanie ciągle	–	Gmina Lelów	–	–
Kontrola terenu gminy pod kątem lokalizacji dzikich wysypisk odpadów (W)	Zadanie ciągle	–	Gmina Lelów	–	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych informacji

2.9 Zasoby przyrodnicze

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cele w zakresie zasobów przyrodniczych:

Tabela 15 Zadania z zakresu zasobów przyrodniczych

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Zasoby przyrodnicze	Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego aspektów ochrony środowiska i przyrody (W)
	Inwentaryzacja przyrodnicza gminy (W)
	Przestrzeganie okresów lęgowych przy pracach termomodernizacyjnych oraz minimalizacja skutków ograniczenia miejsc lęgowych (K), (W)
	Utrzymanie i tworzenie nowej zieleni w pasach drogowych (K), (W)

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015–2018 z perspektywą na lata 2019–2022”.

Główne działania w latach 2021 – 2022 z zakresu ochrony przyrody polegały na utrzymaniu zieleni. W przyjętych w 2022 r. fragmentarycznych MPZP zostały zawarte zapisy dot. ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu. Gmina Lelów w latach 2021–2022: w pasach dróg wycięła 13 drzew. W 2023 r. będą wykonywane nasadzenia zastępcze.

Tabela 16 Realizacja zadań z zakresu zasobów przyrodniczych

Zadanie	Stan realizacji i opis podjętych działań	Termin realizacji /lata/	Jednostka realizująca	Źródła finansowania	Nakłady poniesione ogółem zł
Uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego aspektów ochrony środowiska i przyrody (W)	Zadanie częściowo zrealizowane	–	Gmina Lelów	–	–
Inwentaryzacja przyrodnicza gminy (W)	Zadanie niewykonane	–	Gmina Lelów	–	–
Przestrzeganie okresów lęgowych przy pracach termomodernizacyjnych oraz minimalizacja skutków ograniczenia miejsc lęgowych (K), (W)	Zadanie ciągle	–	Gmina Lelów, administratorzy budynków	–	–
Utrzymanie i tworzenie nowej zieleni w pasach drogowych (K), (W)	Zadanie ciągle	–	Gmina Lelów, Powiatowy zarząd Dróg w Częstochowie, Wojewódzki Zarząd Dróg w Katowicach, GDDKiA	–	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych informacji

2.10 Zagrożenia poważnymi awariami

W Programie ochrony środowiska nie wyznaczono celów w zakresie zagrożenia poważnymi awariami.

2.11 Edukacja ekologiczna

W Programie ochrony środowiska wyznaczono następujące cele w zagrożenia poważnymi awariami:

Tabela 17 Zadania z zakresu edukacji ekologicznej

Obszar interwencji	Zadania POŚ
Edukacja ekologiczna	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie programów edukacji ekologicznej i organizowanie konkursów o tematyce ekologicznej w szkołach, • Powszechny dostęp do informacji o środowisku, • Promocja walorów środowiskowych gminy, • Szkolenie pracowników administracji samorządowej w zakresie ochrony środowiska, • Organizacja tematycznych imprez takich jak: wystawy, spektakle, koncerty, • Wyznaczenie i organizacja ścieżek edukacji ekologicznej, • Organizowanie cyklicznych konferencji, sympozjum. (W).

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015–2018 z perspektywą na lata 2019–2022”.

W zakresie edukacji ekologicznej najważniejszym celem, który od lat jest traktowany priorytetowo w Gminie Lelów jest wykształcenie świadomości ekologicznej i przekonanie ludzi o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju. Jest to cel dalekosiężny, do którego można się zbliżyć poprzez stopniowe podnoszenie świadomości ekologicznej. Działania podejmowane w Gminie Lelów są zróżnicowane, koncentrują się przede wszystkim na wspieraniu edukacji ekologicznej w szkołach, przedszkolach oraz organizowaniu akcji. Młodzi ludzie uczestniczą w akcji zbierania baterii, aluminium, makulatury i nakrętek plastikowych, w której postępy i zwiększona aktywność widoczne są z roku na rok. Swoją obecność i wrażliwość na sprawy środowiska zaznaczają w kółkach biologicznych i ekologicznych oraz w konkursach o tematyce ekologicznej. Podstawowym zadaniem dla utrzymania rzeczowego postępu jest ciągła dbałość o posiadane zasoby i walory.

Tabela 18 Realizacja zadań z edukacji ekologicznej

Zadanie	Stan realizacji i opis podjętych działań	Termin realizacji /lata/	Jednostka realizująca	Źródła finansowania	Nakłady poniesione ogółem zł
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie programów edukacji ekologicznej i organizowanie konkursów o tematyce ekologicznej w szkołach • Powszechny dostęp do informacji o środowisku • Promocja walorów środowiskowych gminy • Szkolenie pracowników administracji samorządowej w zakresie ochrony środowiska • Organizacja tematycznych imprez takich jak: wystawy, spektakle, koncerty • Wyznaczenie i organizacja ścieżek edukacji ekologicznej • Organizowanie cyklicznych konferencji, sympozjum. <p>(W)</p>	Zadanie ciągłe	–	Gmina Lelów	–	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie otrzymanych informacji

3 OCENA REALIZACJI DZIAŁAŃ ZAPLANOWANYCH W PROGRAMIE NA LATA 2021 – 2022

W „Programu ochrony środowiska Gminy Lelów na lata 2015– 2018 z perspektywą na lata 2019– 2022” założono realizację różnych inwestycji służących ochronie środowiska. Nie wszystkie z nich udało się zrealizować w zaplanowanych ramach czasowych. Niektóre z nich zostały przesunięte w czasie, głównie ze względu finansowania ze środków zewnętrznych i tym samym ograniczonym możliwościom sfinansowania inwestycji środkami własnymi.

4 PODSUMOWANIE REALIZACJI CELÓW I DZIAŁAŃ W LATACH 2021 – 2022

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Programu jest prawidłowy system sprawozdawczości oparty na wskaźnikach stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. Odpowiedni zestaw wskaźników zapewnia sprawne przeprowadzenie monitoringu przedsięwzięć oraz analiz porównawczych i tematycznych dostarczających rzetelnej informacji o wdrażanym Programie.

Przedsięwzięcia realizowane w latach 2021– 2022 w dużej mierze przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych w gminie. Na podstawie przeprowadzonej analizy realizacji celów przyjętych w Programie ochrony środowiska można stwierdzić, że duża część zadań została zrealizowana planowo i prawidłowo. Część zadań jest w trakcie realizacji, ze względu na to, że są one wdrażane etapowo w poszczególnych latach, jak i są zadaniami współfinansowanymi ze środków zewnętrznych.

Tabela 19 Zestawienie wskaźników dla monitorowania osiąganych celów dla Gminy Lelów

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa (2017 r.) ¹⁾	Wartość docelowa (2021 r.)	Źródło danych o wskaźniku
Ochrona klimatu i jakości powietrza					
1	Poziom zanieczyszczenia powietrza wg oceny rocznej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia	klasa	Pył PM10- C Pył 2,5- C SO2- A NO2- A Pb- A O3- C (D2) CO- A B(a)P- C As- A Cd- A Ni- A	Pył PM10- C Pył 2,5- C, C1 SO2- A NO2- A Pb- A O3- A (D2) CO- A B(a)P- C As- A Cd- A Ni- A	GIOŚ
2	Poziom zanieczyszczenia powietrza wg oceny rocznej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin	klasa	SO2- A NOx- A O3- A (D2)	SO2- A NOx- A O3- D2	GIOŚ
3	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych-ogółem	Mg	0	b.d.	GUS
Pola elektromagnetyczne					
1	Składowa elektryczna PEM Lelów	V/m	0,170	<0,5 <0,7	GIOŚ
Gospodarowanie wodami					

1	Ocena stanu rzeki Pilicy na terenie gminy- klasa elementów biologicznych	klasa	III	III/ IV	GIOŚ
2	Ocena stanu chemicznego jcw	PLGW650095	dobry	poniżej dobrego	GIOŚ
3		PLGW2300119	słaby	poniżej dobrego	GIOŚ
4		PLGW230097	dobry	poniżej dobrego	GIOŚ
Gospodarowanie wodami/gospodarka wodno – ściekowa					
1	Długość sieci wodociągowej	km	102,4	106,2	GUS
2	Zwodociągowanie	%	90,0	93,0	GUS
3	Długość sieci kanalizacyjnej	km	10,0	10,0	GUS
4	Skanalizowanie	%	23,0	23,0	GUS
5	Różnica pomiędzy odsetkiem ludności korzystającej z wodociągu i kanalizacji	%	67	70	GUS
6	Zużycie wody	m ³ mieszk./rok	21	26,9	GUS
7	Ilość wytworzonych ścieków	m ³ /rok	28 000	32 000	GUS
Gleby					
1	Przekroczenie standardów jakości ziemi i gleby	–	b.d.	b.d.	GIOŚ
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów					
1	Ilość zebranych zmieszanych odpadów komunalnych	Mg	706,3	593,17	UG Lełów
Zasoby przyrodnicze					
1	Powierzchnia obszarów chronionych	ha	43	42,97	GUS
2	Liczba pomników przyrody	szt.	8	8	CRFOP
3	Liczba użytków ekologicznych	szt.	1	1	CRFOP
4	Wskaźnik lesistości	%	25,90	26,94	GUS
5	Powierzchnia terenów zieleni w gestii samorządów	ha	0	0	GUS
Edukacja ekologiczna					
1	Rodzaj prowadzonych działań	–	Konkursy, szkolenia, ulotki	Konkursy, szkolenia, ulotki	Gmina Lełów

¹⁾ „Programu ochrony środowiska Gminy Lełów na lata 2015– 2018 z perspektywą na lata 2019– 2022”.

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu ochrony środowiska Gminy Lełów na lata 2015– 2018 z perspektywą na lata 2019– 2022”

Program ochrony środowiska opracowany dla Gminy Lełów stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej na obszarze całej gminy. Realizacja zadań w latach

2021– 2022 pozwala na osiągnięcie przyjętych celów Programu, zgodnych z polityką ekologiczną powiatu częstochowskiego i województwa śląskiego.

Niniejszy Raport z realizacji Programu ochrony środowiska obejmuje lata 2021 – 2022. Raport przedstawia analizę podjętych działań w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy Lelów. W okresie sprawozdawczym wdrożono oraz zrealizowano większość zaplanowanych działań. Biorąc pod uwagę osiągnięte wskaźniki wykonania celów i zadań określonych w Programie ochrony środowiska należy uznać, że na przestrzeni ostatnich lat stan środowiska na terenie gminy nie uległ pogorszeniu.